

Märkuste ja ettepanekute tabel

Nr.	Ettepanek	
Andmekaitse Inspeksioon		
1.	Eelnõu § 1 punktiga 3 täiendatakse RABIS põhimääruse § 3 lõikega 2, mille järgi kuulub andmekogu koosseisu ka andmeladu, mis koosneb andmekogusse kantavatest andmetest ning infosüsteemide andmevahetuskähi X-tee kaudu tehtavate päringute alusel salvestatavatest andmetest. Tekstist võib välja lugeda, et andmeladu koosneb nii andmekogu andmetest kui ka X-tee kaudu saadavatest andmetest, mis järelilikult ei ole andmekogu andmeteks ehk andmelattu kogutakse eraldi X-tee kaudu tehtud päringutega selliseid andmeid, mis ei kuulu andmekogusse kogutavate andmete hulka. Ka seletuskiri ei täpsusta, kas ja milliseid andmeid andmelattu täiendavalt kogutakse. Siiski peame vajalikuks rõhutada, et andmelaos toimuv andmetöötlus peab jääma andmekogu puudutavasse õiguslikesse raamidesse. Kui andmelao osas soovitakse teha erisusi, siis tuleb see tegevus reguleerida. Kindlasti ei saa andmelao andmekoosseis, aga ka andmete töötlemise eesmärk olla laiem, kui on toodud RABIS põhimääruses. Palume andmeladu puudutava osa põhjalikult üle vaadata ning hinnata, kas andmelaos toimuv andmetöötlus on kooskõlas andmekogu pidamist puudutava regulatsiooniga	Eelnõu § 1 punktid 2 ja 3 eemaldatakse. Andmelaos toimuv andmetöötlus jääb andmekogu puudutavasse õiguslikesse raamidesse. Kuivõrd andmeladu täidab andmekogu peamisi eesmärke ning selles osas ei soovita erisusi kehtestada, siis loobutakse andmeladu defineerivast ja selle ülesehitust kirjeldavast sättest.
2.	Eelnõu § 1 punktiga 7 sõnastatakse põhimääruse § 8 sissejuhatava lause selliselt, et andmekogusse kantavad andmed ei oleks piiratud samas sättes toodud loeteluga, vaid et RABIS-sse kantakse ka muud andmed, mis kajastuvad RahaPTS § 50 tähenduses esitataval teatel. Selgusetuks aga jääb, milliste teatel olevate andmetega on tegemist.	Põhimääruse § 8 sissejuhatava lause jäetakse senisele kujule ning muudatus jäetakse eelnõust välja.
3.	Eelnõu § 1 punktiga 10 täiendatakse põhimääruse § 14 lõiget 1 selliselt, et isiku kohta, kelle osas on esitatud teade, hakatakse andmekogusse koguma ka rahvuse andmeid. Antud juhul jääb selgusetuks, millisel õiguslikul alusel ja eesmärgil toimub rahvuse andmete kogumine andmekogusse.	Täiendus eemaldatakse eelnõust ning viiakse sisse pärast RahaPTS-i muutmist.
4.	Eelnõu § 1 punktidega 13 ja 14 täiendatakse põhimääruse § 17, laiendades andmekogusse	Põhimääruse § 17 punkte 2 – 4 muudetakse ning nende sisu, olemust ja eesmärke

<p>kogutavate andmete koosseisu. Samas ei ole selge, milliste ülesannete täitmiseks ning milliseid konkreetseid andmeid selle sätte alusel andmekogusse koguma hakatakse.</p>	<p>selgitatakse lähtuvalt tagasisides väljatoodud vajadustele.</p> <p>Põhimääruse § 17 punkti 2 puhul selgitatakse seletuskirjas, et kuivõrd iga tehingu või toiminguga on vältimatult seotud ka osapooled (füüsilised või juriidilised isikud), siis andmed tehingute või toimingute kohta jõuavad RAB-ni selliselt, et neis nähtub ka info tehingutes või toimingutes osalenud osapoolte kohta. Andmekogusse kantavate andmete tervikliku käsitlemise eesmärgil täiendatakse punkti 2 ning märgitakse, et lisaks andmekogusse kantavale muul viisil teatavaks saanud teabele kahtlaste ja ebaharilike tehingute ja toimingute kohta, kantakse andmekogusse ka nende tehingute ja toimingute osapoolte andmed. Tegemist on sätte senise sõnastuse täpsustamisega ning eeltoodu ei too endaga kaasa andmekogusse kantavate andmete ulatuse laiendamist, kuivõrd tegemist on vältimatult kaasnevate andmetega. Samuti täpsustatakse seletuskirjas, millise RahaPTS § 54 lõikest 1 tuleneva ülesande täitmiseks RAB viidatud punktis toodud andmeid töötleb.</p> <p>Põhimääruse § 17 punkti 3 puhul täpsustatakse seletuskirjas, millise RahaPTS § 54 lõikest 1 tuleneva ülesande täitmiseks RAB viidatud punktis toodud andmeid töötleb.</p> <p>Põhimääruse § 17 punkt 4 sõnastust muudetakse selliselt, et andmekogusse kantakse Rahapesu Andmebüroole esitatavate rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamise teadete andmed. Seletuskirjas täpsustatakse, et Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse (edaspidi <i>RSanS</i>) ja teiste seaduste muutmise seaduse 18.09.2023 eelnõu § 1 punktiga 12 muudetakse <i>RSanS</i> § 11 lõike 3 punkti 3 ning täiendatakse pärast tekstiosa „finantssanktsiooni“ tekstiosaga „ja riigihangetega seotud piirangu“, mis tähendab, et <i>RSanS</i>-i uues redaktsioonis on Rahapesu Andmebüroo pädevaks asutuseks nii finantssanktsioonide kui riigihangetega seotud piirangute rakendamise korral. RABIS-e põhimääruse § 17 punkt 4 on seetõttu sõnastatud selliselt, et oleks tervikuna hõlmatud Rahapesu Andmebüroole esitatavate rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamise teadete andmed. Punkti uus</p>
---	---

		<p>sõnastus võimaldab andmekogusse kanda nii finantssanktsiooni kui riigihangetega seotud piirangute rakendamise teadete andmed, kuid ei välista tulevikus ka muud liiki rahvusvaheliste sanktsioonide andmete andmekogusse kandmist, kui RSanS-is nähakse RAB-ile ette uus ülesanne, mida RAB kohustub vastavalt RahaPTS § 54 lõike 1 punktile 9 täitma.</p> <p>Põhimääruse § 17 punktis 5 tehakse täpsustus andmekogusse kantavate andmete osas. Andmekogusse õigusaktide ja ettekirjutuste alusel kantavate andmete sisu selgitatakse ja näitlikustatakse seletuskirjas. Aruannetes esitatavaid andmeid üle ei korrata, kuivõrd aruannetes esitatavad andmed on määratletud rahandusministri 12. septembri 2023. a määruses nr 34 „Krediidiasutustele ja virtuaalväringu teenuse pakkujatele aruandekohustuse kehtestamine“.</p> <p>Põhimääruse § 17 punktis 5 toimub andmete töötlemine RahaPTS § 54 lõike 1 punktidest 3 – 6 ja RahaPTS § 54 lõike 1 punktis 9 tulenevate ülesannete täitmiseks</p> <p>Põhimääruse § 17 punktis 6 täpsustatakse andmete töötlemise eesmärk ja andmekogud, kust eesmärgi täitmiseks andmeid päritakse. Andmekogudest päritavate andmete täpne koosseis täpsustatakse põhimääruse lisas.</p> <p>Põhimääruse § 17 punktis 7 nimetatud allikatest pärinevate andmete töötlemise eesmärgi selgitatakse eelnõu seletuskirjas.</p>
5.	Eelnõu § 1 punkt 15 kohaselt näeb § 19 lõike 1 teine lause näeb ette, et andmevahetus andmekogudega toimub andmevahetuskirji X-tee kaudu. Juhime tähelepanu sellele, et AvTS § 43 ⁹ lõike 5 alusel peabki andmevahetus riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogudega ja riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogude vahel toimuma läbi riigi infosüsteemi andmevahetuskirji ning seadus ei näe ette muid viise. Seetõttu puudub vajadus seda põhimääruses üle korrata.	Põhimääruse § 19 lõike 1 teise lause muutmine jäetakse eelnõust välja ning säte jääb kehtima senises sõnastuses.
6.	Eelnõu § 1 punktiga 17 soovitakse täiendada põhimääruse § 19 veel kahe lõikega, kus on täiendavalt loetletud 11 andmekogu, mis hakkavad edastama teingu osapooltega ning teingu osapoolte majandustegevuse ja varaga	Eelnõu on muudetud vastavalt tagasisidele. Muudetakse põhimääruse § 19 lõike 2 sõnatust ning esitatakse ammendav loetelu andmeandjatest. Andmeandjate loetelust on eemaldatud Eesti hariduse infosüsteem,

	<p>seotud andmeid. Samas puudub igasugune teave selle kohta, milliseid konkreetseid andmeid mingi loetelus toodud andmekogu RABIS-sse edastab. Andmekogu põhimäärus peab võimaldama üheselt aru saada, milliseid andmeid andmekogusse kogutakse ehk andmekogu põhimäärus peab sisaldama andmekogusse kogutavate andmete ammendavat loetelu. Kui andmete koosseis on väga mahukas, siis võib loetelu esitada põhimääruse lisana.</p>	<p>tehingute andmebaas, täitmisregister. Põhimääruse § 19 lõikes 2¹ tehakse viide põhimääruse lisale, milles on toodud ammendav nimekiri andmeandjatelt päritavatest ning andmekogus töödeldavatest andmetest. Lõikes 2² tuuakse välja millise rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 54 lõikest 1 tulenevate Rahapesu Andmebüroo ülesannete täitmiseks andmeid töödeldakse. Sisse viidud muudatuste kaudu on tagatud andmetöötluse läbipaistvus ning on võimalik veenduda, et andmetöötlus on kooskõlas IKÜM artiklis 5 sätestatud eesmärgipärasuse ja minimaalsuse põhimõttega.</p>
6.	<p>Eelnõu § 1 punktiga 18 täiendatakse põhimääruse § 25 uue lõikega, millega piiratakse andmesubjekti juurdepääsu tema kohta andmekogus sisalduvatele andmetele, sealjuures järgitakse andmete väljastamisel RahaPTS sätestatud piiranguid. IKÜM võimaldab küll piirata andmesubjekti õigusi siseriikliku seadusega, kuid seda ainult IKÜM artikkel 23 lõikes 1 loetletud eesmärkidel ning selgelt piiritletult. IKÜM artikkel 23 lõige 2 sätestab, millistele nõuetele selline norm peab vastama ehk lühidalt öeldes peab normist selguma, kes, miks, millisel juhul ja viisil ning kui pikaks ajaks võib andmesubjekti õigusi piirata, kuidas andmesubjektile vastatakse ning kus saab vaidlustada. Põhimääruse eelnõus viidatud RahaPTS normid on üldkehtivad kõigile ja neid ei saa pidada kooskõlas olevaks IKÜM artiklis 23 kehtestatud nõuetega.</p>	<p>Täiendus eelnõust eemaldatud. Andmesubjekti õigused reguleeritakse RahaPTS muutmise käigus.</p>
Transpordiamet		
1.	<p>Eelnõuga täiendatakse põhimääruse § 19 lõikega 2² p 5, kus tehingu osapoolte majandustegevuse ja varaga seotud andmed saab vastutav töötleja liiklusregistrist. Liiklusregistrisse kuuluvad nii maismaa kui veesõidukid. Põhimääruse muudatus, millega soovitakse lahendust, kus liiklusregistrist tuleb korraga väljastada nii sõidukite kui ka veesõidukite info, toob Transpordiametile kaasa infotehnoloogilise arendusvajaduse. Arendada tuleb uus XTEE teenus. Hetkel kasutatakse erinevaid teenuseid (nt väikelaevadel teenus vlaev ja sõidukitel paring22). Transpordiamet palub planeerida ja eraldada arenduste teostuseks vajalikud rahalised vahendid. Kuivõrd arendustegevused on pikalt ette planeeritavad tegevused ja sellega seotud inimressurss on piiratud, lisaks</p>	<p>Sättest jäetakse välja päringute teostamine automatiseeritult.</p>

Lisa

	arvestades eesootavate mootorsõidukimaksu seadusega seotud arendustegevuste mahuga, tuleks üleminekuaega arvestada ka rakendussätete kehtestamisel	
Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskus		
1.	Palun eemaldada eelnõu § 1 punkt 3 sõna X-tee. Palun eemaldada täiendus "X-tee" eelnõu § 1 punkt 15 -st'. X-tee on väga konkreetne tehnoloogia, aga juba täna on kasutusel ka teisi andmevahetuskihte.	Muudatus sisse viidud. Selgitus käesoleva kooskõlastustabeli Andmekaitse Inspeksiooni tabelis järjekorranumbriga 5.
Maa-amet		
1.	Maakatastriseaduse § 9 lõige 2 ² näeb ette tehingute andmebaasi andmekoosseisu. Tehingute andmebaasist puudub isikute detailne info (nimed, isikukoodid, registrikoodid) tehinguosapoolte suhtes. Seega on raskendatud üksnes tehingute andmebaasi infole tuginedes tehingu osapoolte suhtes majandustegevuse ja varaga seotud andmete analüüsi teostamine.	Eelnõust jäetakse välja päringute tegemine tehingute andmebaasi.